

Til lovforandrings vedtagelse kræves $\frac{2}{3}$ stemmeflerhet.

Forslag om selskapets opløsning kan fremsættes paa et aarsmøte, men først vedtages paa det næste, og beslutningen maa være fattet med $\frac{2}{3}$ stemmeflerhet av de tilstedeværende medlemmer.

Forslag om lovforandringer og opløsning skal sammen med styrets uttalelse betimelig bringes til medlemmernes og myrforeningernes kundskap.

DET NORSKE MYRSELSKAPS AARSMØTE 1909.

AARSMØTET avholdtes i Kristiania Haandverks- og Industriforenings lokale onsdag den 31te mars, altsaa noget senere paa aaret end ellers, grundet forskjellige omstændigheter. Dette viste sig forsaavidt at være uheldig, som fremmøtet ikke var saa stort, som det pleier. Hertil bidrog dog for en væsentlig del, at der samtidig holdtes en række andre møter, hvor spørsmåal vedrørende landbruket og andre næringer blev behandlet.

Aarsmøtet var likesom forrige aar delt i 2 avdelinger og lededes av formanden, godseier *C. Wedel Fjarlsberg*.

Det første møte aapnedes kl. 6 em. og behandledes da kun indre anliggender.

Aarsberetning og *regnskap* for 1908 oplæstes av sekretæren. Likeledes referertes *budget* og *driftsplan* for 1909. Disse er indtat i det efterfølgende, hvortil henvises.

Næste sak paa dagsordenen var valg av 8 repræsentanter for de direkte medlemmer.

Av de uttrædende repræsentanter gjenvalgtes:

Landbruksingeniør *G. Arentz*, Trondhjem.

Stiftamtmand *Hroar Olsen*, Bergen.

Direktør *F. Hirsch*, Storhove pr. Lillehammer.

Gaardbruker *Emil Frøen*, Rønna, Sørum.

Kaptein *F. A. Grundt*, Eidsberg.

Landbruksingeniør *U. Sverdrup*, Kristiania.

Overlærer *F. Th. Landmark*, Kristiania.

Som ny repræsentant valgtes:

Fabrikerier *K. K. Heje*, Kristiania.

Øvrige repræsentanter er:

Godseier *Kai Møller*, Thorsø pr. Fredrikstad.

Distriktsingeniør *Michael Leegaard*, Kristiania.

Skogdirektør *M. Saxlund*, Kristiania.

Landbruksdirektør *G. Tandberg*, Kristiania.
 Ingeniør *A. Bergan*, Breiskallen, V. Toten.
 Gaardbruker *P. C. Løken*, Søndre Elverum.
 Godseier *Arthur Krohn*, Dilling.
 Skogeier *Olav Sjøli*, Aasta, Aamot.
 Torvingeniør *Einar Lund*, Rustad, Roverud.

Desuten som repræsentant for *Kristiansands og Oplands Fordyrkningselskap*:

Stortingsmand, postmester *P. Valeur*, Kristiansand S.

Efter en pause aapnedes aarsmøtet paany kl. 8 em. som offentlig foredragsmøte under formandens ledelse.

Blandt de tilstedeværende bemærkedes medlem av styret, statsminister *Gunnar Knudsen*. Desuten selskapets næstformand, fhv. statsraad *J. E. Mellbye*, direktør for Norges landbrukshøiskole *N. Ødegaard*, foruten flere kjendte mænd paa landbrukets, torvindustriens og andre næringsomraader.

Formanden refererte først forrige aars *præmier* og *diplomer*, men da ingen av de herrer, som var tildelt disse, var fremmødt, blev præmierne og diplomerne ikke utdelt. De vil derfor senere bli sendt vedkommende i posten.

Derefter holdt myrkonsulent *O. Glærum* et med megen opmerksomhet paahørt foredrag om »*Forsøksstationen paa Mæresmyren*«. Foredraget illustrertes ved lysbilleder og lønnedes med kraftig bifald.

Referat av foredraget og det paafølgende ordskifte er indtat i det efterfølgende, hvortil henvises.

Efter aftens fremviste sekretæren, torvingeniør *J. G. Thaulow*, forskjellige *lys billeder* vedrørende *torvmyrenes industrielle utnyttelse*.

Kl. 11 em. hævede formanden møtet med tak til hver især for deltagelsen.

DET NORSKE MYRSELSKAPS REPRÆSENTANTMØTE.

I FOBBINDELSE MED AARSMØTET avholdtes repræsentantmøte i hotel Augustin onsdag den 31te mars kl. 10 fm.

Der var fremmødt 11 repræsentanter og styresmedlemmer.

Styret fremla aarsberetning og aarsregnskap for 1908 og vedtoges budget og driftsplan for 1909. Herom henvises i det efterfølgende.

Til medlemmer av styret gjenvalgtes:

Godseier *C. Wedel Færøberg*, Atlungstad, Ottestad.
 Sogneprest *J. Walnum*, Kristiania.

Øvrige medlemmer av styret er:

Statsminister *Gunnar Knudsen*, Kristiania.
 Statsraad *F. E. Mellbye*, Nes i Hedemarken.
 Fabrikeier *F. Kleist Gedde*, Kristiania.

Blandt styrets medlemmer valgtes som formand godseier *C. Wedel Fjarlsberg* og som næstformand statsraad *F. E. Mellbye*.

Til varamænd for styret valgtes:

Distriktsingeniør *M. Leegaard*, Kristiania.
 Godseier *Kai Møller*, Thorsø pr. Fredrikstad.
 Overlærer *Landmark*, Kristiania.
 Skogdirektør *Saxlund*, Kristiania.

Til revisorer valgtes:

Ingeniør *A. Bergan*, Breiskallen, v. Toten.
 Fabrikeier *C. Hennig*, Gjøvik.

Som varamand for revisorerne valgtes:

Agent *Ful. Gundersen*, Kristiania.

DET NORSKE MYRSELSKAPS AARSBERETNING FOR 1908

MEDLEMSANTALLET er i aaret 1908 forøket med 77 nye medlemmer. Samtidig er 65 avgaat, dels døde, dels utmeldt og dels strøket paa grund av uerholdelig kontingent. Det samlede medlemsantal utgjør nu 881. Herav er 107 livsvarige, 764 aarsbetalende og 10 korresponderende. 42 medlemmer er bosat i fremmede lande, nemlig i Sverige, Danmark, Island, Finland, Rusland, Tyskland, Østerrike, England, Spanien, Forenede Stater, Kanada og Kina. Selskapet har desuten 261 indirekte medlemmer, som gjennom stedlige myrforøninger og landhusholdningsselskaper kun er abonnenter paa »medlelserne«.

Ny medlemsfortegnelse vil nu bli udgit.

Det for aaret avlagte *regnskap*, hvortil henvises, utviser en indtægt av kr. 13 597,92, iberegnet de i aaret indbetalte livsvarige bidrag, og en utgift av kr. 10 847,57. Paa grund av, at indeværende budgettermin gjælder $\frac{5}{4}$ aar, er det i selskapets kasse indbetalte statsbidrag større end for kalenderaaret paaregnet. Det overskydende forefindes i beholdning.

Status viser, at selskapet pr. 31te december 1908 har en formue indestaaende paa bankkonto stor kr. 8 870,00, som utgjør de hittil

indbetalte livsvarige bidrag. I aaret 1907 blev der av selskapets formue brukt kr. 310,65. Dette beløp er nu paany overført til formuen. Forøvrig havest en samlet beholdning paa kr. 2 262,61 og desuten de i 1908 bevilgede præmier for god behandling av myr til beløp kr. 150,00, som først blir utbetalt i 1909.

Der er i aarets løp ekspederet fra selskapets kontor 558 forskjellige skrivelser, foruten talrike korsbaandsforsendelser. Sekretæren har som tidligere alene besørget alt kontorarbeide foruten sine øvrige gjøremaal i selskapets tjeneste.

Der er avholdt 1 aarsmøte, 1 representantmøte og 3 styresmøter.

Selskapet har i 1908 litt det tap, at selskapets første formand, amtmand *P. Holst*, er avgaat ved døden.

Selskapets oplysende virksomhet.

»**M**EDDELELSERNE« er utvidet fra 4 til 6 hefter, hver i et oplag av 1500 eksemplarer. Paa grund av sekretærens mange reiser har det vist sig vanskelig at utgi tidsskriftet nogenlunde regelmæssig, som forutsat med et hefte hver anden maaned.

Av beretningen om forsøksstationen paa Mæresmyren blev der trykt 200 særtryk. Desuten blev der uten utgifter for selskapet trykt yderligere 1000 særtryk av samme og utdelt blandt gaardbrukere omkring i landet.

Paa selskapets *aarsmøte* den 4de februar behandledes kun spørsmål vedrørende brændtorvindustrien. Et kortfattet referat er indtat i »meddelelse« nr. 1, hvortil henvises.

Sekretæren har i aarets løp paa sine reiser og hvor dertil forøvrig har været anledning holdt 10 *foredrag* om torvindustri. Saaledes ved landbrukskurser i Valdres, skogmøte i Østerdalen, teknikermøte i Bergen, Polytekniske Forening i Kristiania, amtsutstillinger i Kristiansand S og i Larvik og ved flere andre anledninger.

Myrkonsulenten har i aarets løp holdt 27 foredrag om myr dyrkning i forskjellige dele av landet.

Selskapet har høsten 1908 deltat i *amtsutstillingerne* for Nedenes og Lister og Mandals amter i Kristiansand S. og for Jarlsberg og Larviks amt i Larvik. Foruten selskapets rikholdige samlinger av torvprøver, modeller, fotografier m. m., som anskueliggjør torvdrift og torvindustri paa forskjellig maate, lot selskapet ved disse anledninger for første gang utstille vekster avlet paa selskapets forsøksstation paa Mæresmyren i Sparbu. Ved den førstnævnte utstilling var selskapets sekretær jurymand for torvbruksavdelingen og arrangerede samme.

Selskapets undersøkende virksomhet.

FOR eventuel *industriell utnyttelse* har sekretæren i aarets løp foretat undersøkelse av 79 myrstrækninger i samtlige amter søndenfor Tromsø stift. Fremdeles gjenstaar dog et stort antal andragender om

undersøkelser, som det hittil ikke har været tid eller anledning til at besørge. Der foreligger nu 73 anmodninger om undersøkelser og vejledning i torvmyrenes industrielle utnyttelse.

Fortegnelse over de undersøgte myrstrækninger med oplysninger om samme vil med det første bli indtat i »meddelelserne«.

Myrkonsulenten har paa sine reiser foretat undersøkelser av *dyrkningsmyrer*, hvorom henvises i hans beretning.

Der foreligger nu 60 anmodninger om undersøkelser og vejledning i myr dyrkning.

Selskapets virksomhet til torvindustriens fremme.

SEKRETÆREN har i aarets løp utarbeidet 25 overslag for nye større torvstrø- og brændtorvfabrikker.

Under bygning eller færdige er nu 3 store nye *torvstrøfabrikker* foruten flere mindre. Blandt distrikter, hvor hittil ingen torvstrøanlæg forefindes, men hvor man nu skal faa istand saadanne, kan nævnes Ytre Rendalen og Tønset i Nordre Østerdalen.

Enkelte torvstrøfabrikker har i det forløpne aar hat vanskelig for at faa tilstrækkelig avsætning. Dette beror dels paa, at antallet av større torvstrøfabrikker i de senere aar er øket. Dels har tørkeforholdene i 1908 været gunstige, saa at produktionen er blit stor. Men man maa ogsaa ta hensyn til, at gaardbrukerne gjennemgaaende har hat mindre kjøpeevne paa grund av det mindre gode aar 1907. Desuten har man mangesteds benyttet til strø den halm, som ikke blev indbjerget i 1907.

Selskapet har under disse forholde ikke agiteret for anlæg av nye større torvstrøfabrikker, men har derimot i flere artikler i »meddelelserne« søkt at sprede kundskap om torvstrøets anvendelse, for derved at bidra til et øket forbruk.

For at vareta sine økonomiske interesser og fremme salget av torvstrø har torvstrøfabrikanterne sluttet sig sammen til foreninger. Der er dannet en forening av torvstrøfabrikanter i Buskeruds og Jarlsberg og Larviks amter og en lignende av torvstrøfabrikanter i Smaalenes, Akershus og Hedemarkens amter.

Av *brændtorvfabrikker* er der besluttet oprettet 3 større tidsmæssige, hvortil maskiner allerede er anskaffet, og desuten enkelte mindre anlæg. Paa grund av de vedvarende høie vedpriser og at efterspørselen efter brændtorv nu er saa stor, at det er en umulighet at skaffe tilstrækkelig herav, er der al utsigt til, at flere nye brændtorvfabrikker vil bli anlagt i den nærmeste fremtid, saavel inde i landet som i nærheten av større byer.

I anledning stortingsbevilgningen for indeværende budgettermin, hvori er indbefattet 500 kr. til forsøk med konstruktion av en ny *brændtorvmaskine for smaa bruk*, har sekretæren sommeren 1908 fore-

tat reiser paa Vestlandet for at studere de der anvendte smaa brændtorvmaskiner. Det viser sig, at der paa strækningen mellem Ekersund og Bergen benyttes tilsammen omkr. 500 smaa enkle og primitive brændtorvmaskiner, dels for drift med haandkraft og dels med hestevandring. De forskjellige typer er opmaalt og fotografert. Arbeids- evne, produktionsomkostninger m. m. er undersøkt, og saa snart nota- terne er gjennearbejdet, vil disse bli offentliggjort ledsaget av forslag til forbedringer av maskinens konstruktion. Paa Jæderen har man først i de sidste aar begyndt at anvende de smaa brændtorvmaskiner, men da torvmyrene der stadig blir mindre og stiger i pris, maa de utnyttes bedre, hvorfor en brukbar maskine her vil være av stor betydning. I store dele av landet forøvrig viser det sig, at der er sterkt behov for at kunne faa en enkel og billig maskine til dette bruk. Særlig vil det være av betydning for vore sæterbruk.

Der er til selskapets kontor indkommet forskjellige forslag til konstruktion av smaa brændtorvmaskiner, men ingen av disse frembyder egentlig nye forbedringer. Der vil derfor med det første bli utarbeidet et program for en vordende konkurranse.

Ogsaa for apparater til opstikning av strøtorv er der indkommet forslag, som dog gir liten sandsynlighet for opgavens løsning. For saadanne apparater vil der ogsaa bli utarbeidet program.

Det kursus i torvindustri, som selskapet hadde bekjentgjort at skulle avholde i sommerens løp, maatte desværre utsættes til 1909, fordi Rustadmyrens eiere i sidste øieblik gjorde opmerksom paa, at der paa grund av indtrufne omstændigheter ikke kunde skaffes husrum for kurssets deltagere. Desuten blev brændtorvfabrikationen avsluttet saa tidlig paa sommeren, at deltagerne eventuelt kun vilde ha faat anledning til at være med i torvstrøtilvirkingen. Til sommeren agter selskapet at ordne sig saaledes med Rustadmyrens eiere, at der ved bidrag fra selskapet opføres en barakke, hvori kurssets deltagere kan bo og hvor samtidig forelæsningsene kan holdes.

Ved flere jernbanestationer inde i landet er man nu begyndt at anvende torv som brændsel.

Spørsmålet om nedsættelse av jernbanefraktsatserne for brændtorv og torvstrø vil selskapet paany henstille til jernbanestyrelsen at ta under overveielse.

Selskapets virksomhet til myr dyrkningens fremme.

HEROM henvises til myrkonsulent *O. Glørum*s efterfølgende beretning.

Av Kristians amts landhusholdningsselskap har myrselskapet erholdt et bidrag stort kr. 50,00, og vil de paabegyndte dyrkningsforsøk paa *Sellsmyren* bli fortsat.

Selskapets virksomhet for opmuntring til myrstrækningenes utnyttelse.

PRÆMIER OG DIPLOMER er i 1908 tildelt følgende:

- 1) *A/S Myhre Torvstrøfabrik*, Tveide pr. Lillesand, Nedenæs amt:
Det Norske Myrselskaps diplom for at ha faat istand den første torvstrøfabrik paa Sørlandet.
- 2) Amtsgonom, ingeniør *Knut Monrad*, Drammen, Buskeruds amt:
Det Norske Myrselskaps diplom for fortjenester av myrsaken og torvstrølagene i Buskeruds amt.
- 3) Gaardbruker *Anders O. Øyo*, Vang, Valdres, Kristians amt:
Præmie for myrdyrkning 50 kr. som opmuntring til fortsat arbeide.
- 4) Gaardbruker *Hans Arntsen Ustmyr*, Leinstranden pr. Heimdal, Søndre Trondhjems amt:
Det Norske Myrselskaps diplom for fortjenester av myrdyrkning og brændtorvdrift og for et langt livs ihærdig arbeide for myrstrækningenes utnyttelse.
- 5) Gaardbruker *Alb. Sprauten*, Sproven, Beitstaden, Nordre Trondhjems amt:
Præmie for myrdyrkning 100 kr. og Det Norske Myrselskaps diplom for god utnyttelse av myr.

Selskapets virksomhet forøvrig.

DE fleste av de *myrstrækninger*, som selskapet hittil har bekjentgjort *tilsalgs* i »meddelelserne«, er nu solgt uten utgifter for kjøper eller sælger, idet selskapet kun paa anmodning har git de eventuelle kjøpere opplysninger om myreierens navn og adresse, hvorefter det forretningsmæssige ved salgene har fundet sted uten selskapets bistand.

Efter indbydelse har sekretæren i februar 1908 været tilstede ved *Det Tyske Myrselskaps* 25 aars jubilæum i Berlin, i hvilken anledning han hadde forfattet en kortfattet oversigt over myrsaken i Norge, som foreligger trykt i det for anledningen utgivne festskrift. Samtidig deltok sekretæren i en konferance av lederne for Europas myrselskaper og myrkulturstationer for at faa istand ensartede undersøkelsesmetoder for torvstrø og for bestemmelse av brændtorvens brændværdi.

Det Norske Myrselskaps sekretær er av *Det Amerikanske Myrselskap* valgt til dette selskaps æresmedlem.

DEBET.

DET NORSKE MYRSELSKAPS

	Indtægt kr.	Budgetteret kr.
Statsbidrag indbetalt i selskapets kasse ¹⁾ . . .	9 937,65	8 500,00
Bidrag fra Nordre Trondhjems amts landhus- holdningsselskap	400,00	400,00
Indbetalte livsvarige bidrag	120,00	—
Medlemmernes aarspenger	1 480,00	2 000,00
Salg av meddelelser kr. 268,95		
Annoncer i meddelelserne » 825,00		
	1 093,95	1 000,00
Salg av produkter fra forsøksstationen . . .	29,91	—
Salg av tryksaker kr. 15,85		
Tilbakebetalte inkassoutgifter . . . » 58,73		
Diverse inntægter » 20,00		
	94,58	200,00
Bankrenter	336,83	500,00
Indbetalt restanser vedk. utstillingen kr. 16,00		
Do. aarspenger 1907 » 64,00		
Do. meddelelser, solgt 1907 » 20,00		
Do. annonser 1907 » 5,00		
	105,00	400,00
Paaregnet utlæg av selskapets formue . . .	—	1 000,00
	13 597,92	14 000,00

AKTIVA.

DET NORSKE MYRSELSKAPS

Formue, livsvarige bidrag indestaaende paa bankkonto	kr. 8 870,00
Kassabeholdning »	824,96
Beholdning av indbetalt statsbidrag . . . »	1 437,65
	kr. 11 132,61
Værdi av inventar, instrumenter, lysbilleder m. m. . . . »	700,00
Restanser for 1908 »	344,00
Sum kr.	12 176,61

¹⁾ Grundet statsbidrag for $\frac{5}{4}$ aar.

REGNSKAP FOR AARET 1908.

KREDIT.

	Medgaat kr.	Budgetteret kr.
Meddelelserne	1 741,66	1 600,00
Forsøksstationen paa Mæresmyren	1 117,22	1 000,00
Gjødslingsforsøk	22,69	1 450,00
Deltagelse i utstillinger	49,16	
Kursus i torvindustri	—	1 000,00
Præmier for konstruktion av nye torvmaskiner	—	500,00
Præmier og diplomer for god behandling av myr	165,49	500,00
Sekretærens løn	2 400,00	2 400,00
Sekretærens reiseutgifter	1 478,21	1 500,00
Myrkonsulentens løn	2 000,00	2 000,00
Myrkonsulentens reiseutgifter	1 013,86	1 000,00
Styrets reiser og utgifter ved møter	173,06	300,00
Kontorutgifter, porto, telefon etc.	197,71	200,00
Tryksaker, literatur samt inbinding av bøker	108,99	350,00
Instrumenter og diverse	241,55	200,00
Utgifter ved inkassering av aarspenger	138,15	—
Samlede utgifter	10 847,57	
Livsvarige bidrag, overført til formue	120,00	
Pr. ballance, overført formue og beholdning	2 630,35	
	13 597,92	14 000,00

STATUS PR. 31TE DECEMBER 1908.

PASSIVA.

Forskud paa aarspenger for 1909—10	kr.	8,00
Præmier for 1908	»	150,00
Pr. ballance	»	12 018,61
Sum	kr.	12 176,61

stemmende med bankbøkerne.

A. Bergan, Caspar Hennig,

revisorer.

2*

DET NORSKE MYRSELSKAPS BUDGET FOR AARET 1909

Paaregnelige indtægter:

1)	Kassabeholdning fra f. a.	kr. 824,96	
2)	Beholdning av indbetalt statsbidrag	» 1 437,65	
			kr. 2 262,61
3)	Statsbidrag	» 9 000,00	
4)	Bidrag fra Nordre Trondhjems amts landhusholdningsselskap	kr. 400,00	
5)	Bidrag fra Kristians amts landhus- holdningsselskap	» 50,00	
			» 450,00
6)	Medlemmernes aarspenger	» 2 000,00	
7)	Indtægter av »Meddelelserne«	» 1 000,00	
8)	Bankrenter	» 500,00	
9)	Paaregnelig indbetaling av restancer	» 300,00	
10)	Diverse indtægter	» 487,39	
			Sum kr. 16 000,00

Paaregnelige utgifter:

1)	»Meddelelserne«	kr. 1 800,00	
2)	Forsøksstationen paa Mæresmyren	» 2 000,00	
3)	Til styrets raadighet til fremme av selskapets virk- somhet ved gjødslingsforsøk, prøvning av maskiner og redskaper, deltagelse i utstillinger, istandbringelse av torvindustristatistik m. m.	» 1 850,00	
4)	Kurser i torvindustri og opførelse av en barakke	» 1 000,00	
5)	Præmier for konstruktion av nye torvmaskiner	» 500,00	
6)	Præmier for god behandling av myr	» 500,00	
7)	Sekretærens løn	» 2 400,00	
8)	Sekretærens reiseutgifter	» 1 500,00	
9)	Myrkonsulentens løn	» 2 000,00	
10)	Myrkonsulentens reiseutgifter	» 1 200,00	
11)	Styrets reiseutgifter og utgifter ved møter	» 200,00	
12)	Kontorutgifter, iberegnet kontorleie, kontorhjelp, lys, opvarmning, porto, telefon m. m.	» 700,00	
13)	Tryksaker og literatur samt indbinding av bøker	» 150,00	
14)	Diverse utgifter	» 200,00	
			Sum kr. 16 000,00

DET NORSKE MYRSRLSKAPS DRIFTSPLAN FOR AARET 1909

MEDDELELSERNE vil utkomme med 6 tvangfrie hefter, saavidt mulig i hefte hver anden maaned.

Torvingeniøren er i vintermaanederne optat med avholdelse av foredrag paa forskjellige steder og som *sekretær* med kontorarbeide m. m. Som *redaktør* er han tillike optat med utgivelse av selskapets tidsskrift.

Fra omkring 1ste september vil selskapet leie et *kontorlokale* i Norges hovedstads centrale bydele, hvor interesserede kan faa bedre anledning til at avlægge besøk. Her vil selskapets samlinger vedrørende torvindustri og myr dyrkning bli utstillet, og selskapets medlemmer vil faa adgang til at benytte sig av selskapets allerede nu rikholdige bibliotek. Likeledes vil her bli opsat forskjellige torvovne, som i vinterens løp vil bli benyttet til sammenlignende forsøk. Det for brændtorv interesserte publikum vil altsaa her kunne faa anledning til at se, hvordan brændtorven fordelagtigst bør brukes. Herved antages interessen for torvbrændelets anvendelse at kunne økes i ikke ringe grad.

Samtidig vil der bli ansat en *kontordame* til at overta det væsentligste kontorarbeide. Dette er i de senere aar stadig øket, og hvis sekretæren fremdeles skal besørge alt dette, blir det med tilside-sættelse av det faglige arbeide, som i de sidste aar i end høiere grad er forøket. Desuten er der grund til at anta, at selskapets medlems-antal kan bli betydelig større ved utsendelse av sirkulærskrivelser m. m., f. eks. til landets samtlige herredsstyrelser og til kjendte mænd rundt omkring. Indbetalingen av aarspengene bør kunne bli bekvemmere for medlemmerne ved utsendelse av postanvisningsblanketter for portofri indbetaling, forinden postopkrævning med tillæg av omkostninger foretages. Likeledes kræver innsamlingen av de statistiske opplysninger vedrørende torvindustrien adskillig arbeide. Ekspeditionen av selskapets tidsskrift, som nu besørges av boktrykkeren, vil kunne overtages av selskapets kontor, hvorved ogsaa en del omkostninger spares. — Alt dette kræver mere kontorarbeide.

Ved at bekjendtgjøre en bestemt kontortid vil utenbysboende bedre kunne komme i forbindelse med selskapet pr. telefon.

Saa tidlig paa vaaren, som veirforholdene tillater, vil *torvingeniøren* paabegynde aarets myrundersøkelser for industriel utnyttelse, særlig for de mange brændtorvanlæg, som nu planlægges. Der foreligger 73 andragender om myrundersøkelser og veiledning i torvmyrenes industrielle utnyttelse.

Reiserne vil antagelig bli foretat i Smaalenenes, Akershus, Hedemarkens, Kristians, Buskeruds, Nedenes, Lister og Mandals samt Nordre Trondhjems amter.

En mere utførlig reiseplan vil senere bli bekjentgjort.

Nye andragender om myrundersøkelser kan fremdeles indsendes til selskapets kontor, adresse Kristiania, inden 15de mai.

Andragender fra selskapets medlemmer vil fortrinsvis først bli besørget.

I løpet av juli maaned vil der bli avholdt et *kursus i torv-industri* paa Rustadmyren i Vinger. Andragender om deltagelse og reisebidrag maa være indsendt inden 15de mai.

Selskapets medlemmer vil fortrinsvis komme i betragtning.

Selskapet paatar sig at være mellemed ved *kjøp og salg av myrstrækninger*, hvorom opplysninger erholdes ved henvendelse til selskapets kontor.

Selskapet paatar sig at formidle *kjøp og salg av brændtorv og torvstrø*, saaledes at man ved henvendelse til selskapets kontor kan erholde opplysninger om, hvor disse varer kan kjøpes og sælges.

Forsaavidt nye *maskiner*, redskaper eller andre hjelpemidler til torvindustriens fremme blir anmeldt til konkurranseprøver, vil selskapets styre opnævne en bedømmelseskomite til at foreta de prøver, som maatte være ønskelige.

Selskapet vil ta under overveielse, hvad der kan utrettes for at erholde gode *ovne og ildsteder for torvfyring*, og muligens opstille en præmie for nye konstruksjoner og forbedringer.

Paa selskapets stiftelsesdag den 11te december vil selskapets styre utdele *præmier og diplomer* for god behandling av myr.

Andragender og forslag kan indsendes inden 1ste november.

Selskapets medlemmer vil fortrinsvis komme i betragtning.

Myrkonsulenten er i vintermaanederne optat med foredragsreiser til landbrukskurser osv., planlæggelse og utarbeidelse av forsøkskarter for forsøksstationen og de spredte forsøksfelter, bearbeidelse av forsøksresultaterne m. m.

I løpet av sommermaanederne vil myrkonsulenten, naar tiden for arbeidet med forsøksstationen tillater, foreta reiser for at besørge myrundersøkelser og gi veiledning i myr dyrkning.

Reiserne vil antagelig bli foretat i Nordlands, Nordre Trondhjems, Søndre Trondhjems, Romsdals, Kristians, Bratsbergs, Nedenes og Lister og Mandals amter. Der foreligger nu 60 andragender.

En mere utførlig reiseplan vil senere bli bekjentgjort.

Nye andragender om myrundersøkelser og veiledning i myr dyrkning kan fremdeles indsendes under adresse: Myrkonsulent Glærum, Sparbuén, inden 15de mai.

Andragender fra selskapets medlemmer vil fortrinsvis først bli besørget.

Forsøksstationen paa Mæresmyren vil iaar bli betydelig utvidet, og er stationens driftsbudget i den anledning forøket fra 1000 kr. til 2000 kr. Der vil bli anskaffet forskjellige landbruksmaskiner og redskaper. Desuten vil der bli paabegyndt opførelse av en lade.

Paa forsøksstationen vil blandt andet bli foretat forsøk med *pil-
dyrkning* og *skogplantning* paa myr.

Spredte forsøksfelter rundt om i landet vil ogsaa bli anlagt høit tilfjelds.

Paa *Sellsmyren* i Gudbrandsdalen vil dyrkningsforsøkene bli fortsat.

Det forbeholdes at foreta saadanne forandringer i denne plan, som tid og omstændigheter kan medføre.

BERETNING OM MYRKONSULENTENS VIRKSOMHET 1908.

AV MYRKONSULENT O. GLÆRUM.

DEN 7de januar begynde min deltagelse i nedenfor nævnte landbrukskurser i nordre og søndre Trondhjems amter. Efter disse kursers slutning var jeg optat med planlæggelsen av forsøksarbeidene og vaararbeidene paa myrforsøksstationen til 4de juni, da reisene til rekvirenterne i myr dyrkning begynde. Disse reiser varte hele sommeren og blev kun avbrudt for det nødvendige tilsyn med forsøkene og høstning av forsøksstationens felter.

Jeg har i sommer besøkt 44 rekvirenter samt deltat i en befaringsav Svanviken bruk i Romsdals amt, Mo landbruksskole i Nordre Ber-genhus amt, Østraat i Søndre Trondhjems amt og en fornyet undersøkelse av Hovland-, Haakenstad- og Tveitemyrene i Lunner i Kristians amt. For de sidstes vedkommende blev grundeierne i møte den 7de august enige om at igangssette opdyrkingen av disse meget gode myrstrækninger, dersom et bidrag av staten kan opnaaes.

Bortset fra disse myrstrækninger har jeg i sommer for private undersøkt og git veiledning i *myr dyrkning* av ca. 630 maal myr i Nordre Trondhjem, Akershus, Bratsberg og Nedenes amter.

Jeg har holdt 27 foredrag og deltat som foredragsholder ved landbrukskursene paa Namdalseidet, Grong, Trondhjem, Rissen, Statsbygden, Bjugn, Ørlandet og kurset for folkeskolelærere paa Mære.

Jeg har avsendt 299 skrivelser, hvorav de aller fleste angaar forsøksfelter, forespørsler fra gaardbrukere om opdyrkningsforetagender, kulturplanter og gjødsling for myr m. v.

For myrforsøksstationen paa Mæresmyren og de spredte forsøksfelter foreligger særskilt beretning i »meddelelse« nr. 6 for 1908, hvortil jeg tillater mig at henvise. Her skal kun bemerkes, at der paa forsøksstationen ivaar blev anlagt: 3 grønforfelter med isaaet græsfrø, 1 havrefelt, 1 bygfelt, 2 større gjødslingsfelter for eng, 1 engbearbeid-

ningsfelt, 1 saatidsfelt, 1 potetfelt, 1 gjødslingsfelt for turnips, 1 sortforsøk for turnips og kaalrot, 1 litet felt for erter og 2 felter for hodekaal. Desuten en liten prøve av jordskok og bamsebyg.

Alle felter undtat saatidsfeltet, 1 kaalfelt og engfeltene ligger paa den myr, som blev grøftet og opbrutt ifjor høst.

Av spredte forsøksfelter blev ivaar anlagt 53 overgjødslingsfelter for myreng, 13 grusningsfelter, 19 gjødslingsfelter for næper, 4 kaalfelter samt forsøksfeltet paa Selsmyrene. Disse forsøksfelter er spredt over de fleste amter i landet.

Som forutset maatte mange av de *spredte overgjødslingsfelter* utgaa ved resultaternes bearbeidelse, da kun de felter, som viste den bedste behandling, og hvor parallelgjødslingerne paa feltet viste overensstemmelse, kunde benyttes i beretningen.

Der er ihøst og sommer igjen avgrøftet og opbrutt ca. 6 maal myr paa forsøksstationen og opkastet grøft paa et lignende stykke, saa der til sommeren kan utlægges ca. 12 maal til forsøksfelter.

Ved velvillig imøtekommenhet og interesse av hr. landbruksskolebestyrer M. O. Storset blir det i vaar ved Mo landbruksskole i Nordre Bergenhus amt anlagt et større forsøksfelt for myr dyrkning i likhet med forsøksfeltet ved Stavanger amts landbruksskole.

Tilslut skal jeg anføre, at der for nærværende foreligger 60 andragender om veiledning i myr dyrkning.

FORSØKSSTATIONEN PAA MÆRESMYREN

FOREDRAG PAA DET NORSKE MYRSELSKAPS AARSMØTE DEN 31TE MARS 1909
AV MYRKONSULENT O. GLÆRUM.

DEN forsøksstation for myr dyrkning, som *Det Norske Myrselskap* sommeren 1907 besluttet at oprette og som vaaren 1908 begyndte sin virksomhet, ligger omtrent *midt* paa den bekjendte Mæresmyr i Sparbu i Nordre Trondhjems amt.

Mæresmyren er ca. 4 880 maal, og det høieste punkt paa denne *sammenhengende* myrflate ligger omtrent 25 m. over havet. Den gjennemskjæres i sin længderetning av Hell—Sunnanbanen med jernbanestationen Sparbu i den søndre og Vist i den nordre ende. Desuten gjennemskjæres myrstrækningen i to retninger av rodelagt vei.

De væsentligste myrfelter er avstaaet til stationen av *Mære landbruksskole*, som uten godtgjørelse har avstaaet 50 maal uopdyrket myr i mindst 15 aar.

Dette felt kan efter myr dybdeforholdene deles i tre nogenlunde like dele. En del med myr dybde paa ca. 0,70—0,90 m., en del med dybde 1,2—1,4 m. og op til 1,8 m. og en del med dybde 0,30—0,50 m.

Man finder saaledes her ganske vel avgrænsede myrpartier med forskjellig dybde, saa man med lethed kan skaffe jordbund, der egner